

מסורת הש"ס

(א) [עירובין סג: ויש"ן]
(ב) [מספ"ק פ"ג, א] [שבת]
(ג) [ש"ס, ד] [שם גג:]
(ד) [שבת קל"ג, ו] [אורח]
(ה) [שבת קל"ג, ו] [אורח]
(ו) [ש"ס, ד] [שם גג:]
(ז) [ש"ס, ד] [שם גג:]
(ח) [ש"ס, ד] [שם גג:]
(ט) [ש"ס, ד] [שם גג:]
(י) [ש"ס, ד] [שם גג:]
(יא) [ש"ס, ד] [שם גג:]
(יב) [ש"ס, ד] [שם גג:]
(יג) [ש"ס, ד] [שם גג:]
(יד) [ש"ס, ד] [שם גג:]
(טו) [ש"ס, ד] [שם גג:]
(טז) [ש"ס, ד] [שם גג:]
(יז) [ש"ס, ד] [שם גג:]
(יח) [ש"ס, ד] [שם גג:]
(יט) [ש"ס, ד] [שם גג:]
(כ) [ש"ס, ד] [שם גג:]
(כא) [ש"ס, ד] [שם גג:]
(כב) [ש"ס, ד] [שם גג:]
(כג) [ש"ס, ד] [שם גג:]
(כד) [ש"ס, ד] [שם גג:]
(כה) [ש"ס, ד] [שם גג:]
(כו) [ש"ס, ד] [שם גג:]
(כז) [ש"ס, ד] [שם גג:]
(כח) [ש"ס, ד] [שם גג:]
(כט) [ש"ס, ד] [שם גג:]
(ל) [ש"ס, ד] [שם גג:]

גליון הש"ס

נב"י נראה במיקר. עין
יענות דף מ"ו ע"פ מוס'
ד"ה מקונו נגלה:

מוסף רש"י

ויעבירו ארבע אמות
ברשות הרבים. אמת
היה דמיון למימד ומה
מקומות ועינים אמרין יש
לחוש להעברה ד"ה ואין
לחוש להלכה, כגון א"ל
היה מונח בכרמלית או
קדקדק או בגינה דלון כגון
אחור האלף דלורייא
יש כגון אסור העברה
כזה, ולא הגבילו על מנת
ליטול ולא להוציא ומה
להוציא פסוק משום
האלף, אם לא עמד תפוס
ביתם דלמאמין כמסתמ
שבת (טובה גג), בהנים
דורין, אם שבתם ימי בני
מורה וחדשים ומכרים
(שבת כ) בקדשים הם כגל,
דכתיב כגן (דברים ג)
יורו משפטיך ליעקב (שם)
קדש: א"ל דמיון דכתיב
לעברה צדוק שלמדות
הלכות קודש (שורבין קד),
אדם נראה כמיקר, ואין
נראה כמקונו עלום (שבת
(יג).

מוסף תוספות

א. [וכן] דאכא מחיצות
לא שכיח בהבדל.
ב. [ש"ס, א] [ש"ס, ב],
במצות שופר ודולב וכן
כלי להטביל לזרוב
שבת בירושלמי. מ"ס.
ג. שנטמא באב הטומאה
דמחצית מצוה עזיו
לטהרן היה הוא כהול
לקיים מצוה ואינו זכור.
ד. שנטמא באב הטומאה
בטהרתן מצוה לאחר
שטמא. ה. ה"ה. ו"ע.
ז. שטמא ד"ה ואם אדם
ה. בכלי דכתיב דרוב
אכילתו בתרומה. ש"ס.
ו. ובראשיתן בובחם
פרק דם חטאת (צ"ד ב').
ז. ש"ס. א. [דן] שרייה וזו
דרך נקיון ולבון וגם אינו
מחויב לנקות ולהסיר
טנוף על ידי המים
ופעמים מלכלכל כבד.
ח. ש"ס. ויורו מלכלכלים
בגדים שכנסה בנהר
לבושה ממה שמכנסה
מוס' וזמם גז. ד"ה מקומה.

רבינו חננאל

אמר רבה אפילו מי שיש
לו בור בחצרו, גוריון שלא
יטבילין לכליו בחצרו,
גורו שמא יטלם בחצר

ויעבירו ארבע אמות ברשות הרבים. ממקומו עד המקוה: ומי
גוריון. ומי אחרת רבנן כולי האי בהך מקמא דטבילת כלים
למגור המירא אטו אסורא וגזרה לגזרה: וספיקא. דהא קושא
היא: מזהר וזהיר צה. שלא יטמאו
טומאתן מלתא דלא שכיחא ולא גזרו
בה רבנן: מדלן. מ"ס. בדלי טמא
והוא טהור. מאלן. מ"ס. והא לא דמי
למטביל כל ע"ג מימיו דמתני' דאסור
דהסם כל עממו לא צא אלא לטהר
צין מים צין כלי הלכך מוכחא מילתא
דטבילה וטעמא דטבילה אסורה משום
דנראה כממתקן כלי והאי מחזי אצל
הכל און הכל יודעים שהדלי טמא
והרואה אומר לשאוב מים הללו היה
נריך: נגזור דלמא אמי לאטבילה
בעיניה. בלא שאיצת מים: מסוך
שלא הוסיף לו. טבילה זו אלא ע"י
דלוי בשאיצת שאין כן דרך שאר
טבילות: זכור הוא. שהטבילה
אסורה צ"ט: כלי שנטמא מערב
י"ט. וזכא הטומאה כדלקמן:
אין מטבילין אותו צ"ט. הואיל והיה
לו להטבילו מצדד יוס: צ"ט
מטבילין אותו צ"ט. וישתמש בו
היום חולין שאין נריך הערב שמש:
לא שכיחא. שהרי הכל מטהרין
ברגל וכל שכן שזירין מלהטמא:
כלי שנטמא צאצ הטומאה. מערב
י"ט. כדלעיל: אין מטבילין אותו
צ"ט. דכיון דטמא היה המורה היה
ליה כמתקן: בולד הטומאה. אין
כאן מקונו דמלאריתא טהור מעליא
הוא שאין כלי טמא אלא צאצ
הטומאה כדתיבא (ב) כדכל שחמין (ד)
כלי חרס ואין כל הכלים מטמאין
מאזיר כלי חרס משום דהוא ליה ולד
הטומאה שמש שכתובין אין מטמא
מחמת השך אלא מחמת אור כלי.
יש מפרשים כלי שנטמא צאצ
הטומאה אפילו שנטמא צ"ט אין
מטבילין אותו צ"ט וטעמא משום
דצעי הערב שמש דטומאה דאורייתא
נריכה הערב שמש הלכך הואיל ואינו
רואי היום לתשמש לא יטבילנו וקשיא
לי הרי ראו להשתמש צ"ט חולין שאין
הערב שמש אלא לתרומה וקדשים
כדתן טבל ועלה אוכל כמעשר הערב
שמשו אוכל (ב) קדשים (נגעים פרק יד
מ"ג): ולד הטומאה היכי משכחא
לה. מי הוא הנריך להטבילו אינו אלא

כך דהא ולד הטומאה ראשון וכלי שנטמא בו שני ומותר לחולין שאין
שני עושה שליש בחולין וא"ל להטבילו אלא לתרומה: ורש"י פן.
ולא אמו למשרי דאצ הטומאה. אי נמי זריזין מלצא טומאה לכליהן
והוא מלתא דלא שכיחא: שאין לה בגדים. טהורים להחליף וללבוש
אחר טבילתם והיום י"ט ואינה יכולה להטביל את אלו שעליה:
מעצמה וטובלת. כשהיא לבושה וסלקא לה טבילה אף לכלים ולא
מוכחא מלתא שהיא מתקנת דלטבילת עצמה נכנסה ואדם מותר
לטבול כז"ה דנראה כמיקר כדלקמן: רב יוסף אחר. טעמא דמתני'
דטבילת כלים בשבת וי"ט אסורא משום סמיכת בגדים שאף הן ככלל
כלים: שמה ישא. אי שרית ליה לאטבילה צ"ט משהי לה עד י"ט
שהוא פנוי ואמי צה בתוך כך לידי תקלה להשתמש בהן תרומה:
רצא אחר. טעמא דמתני' מפני שנראה כמתקן כלי ודמיא לתקנת
מלאכה וגזרו עלה מדרבנן: סינה מים יפין. שדך לרחוק בהן:

בשרב

אמר רבה אפילו מי שיש
לו בור בחצרו, גוריון שלא
יטבילין לכליו בחצרו,
גורו שמא יטלם בחצר

יום טוב פרק שני ביצה

יח.

שמא יעבירו ארבע אמות ברשות הרבים. מימה אמאי לא קאמר
שמה יוליאו מרשות היחיד לרשות הרבים וי"ל שיש היכרא
בפניהם ובגופי התרא (א):

גזירה י"ט אמו שבת. ולא היו גזרה לגזרה ד"ט ושבת אחת
היא: נגזר השקה אמו הטבילה.
וקשה לפרוך נגזר משום שמה
יעבירו ארבע אמות ברשות הרבים
להשיקין וי"ל דגזי הטבילת כלי נריך
למגור שמה יעבירו לפי שלהוט
להטביל: אצל בהשקת מים: אין להוט
כל כך להשיקין דלפטר במים אחרים
וכן בסמוך בולד הטומאה לא פריך
נגזר שמה יעבירו לפי שאינו להוט
כל כך להטבילו כיון דליכא אלא
טומאה דרבנן:

מדלן בד"י טמא והוא טהור.
מאליו תימה דמתניתין
אמר אין מטבילין כלי על גבי מימיו
לטהרו וי"ל דהסם מיירי שהוא מלא
מים ויש בו הוכחה דלאטביל קצעי
ואסור להטביל כלי דמחזי כמתקן
אצל הכל און הכל יודעים שהדלי
טמא וא"כ הרואה יהא סבור לשאוב
הוא נריך:

כל"י שנטמא באב הטומאה אין
מטבילין אותו וכו'. פירש רש"י דמיי
שנטמא מערב י"ט דלי צ"ט אפילו
צאצ הטומאה מטבילין אותו והא
דאמרין לעיל מערב י"ט אין
מטבילין אותו צ"ט מיירי שנטמא
צאצ הטומאה וטעמא דאצ הטומאה
אין מטבילין אותו משום דטומאה
דאורייתא היא דנראה כמתקן אצל
צטומאה שנטמא במשקין אינו טמא
כי אם מדרבנן ולא מחזי כמתקן ועוד
פירש פירוש אחר דמיי שנטמא צ"ט
עממו וצאצ הטומאה ומ"מ אין
מטבילין אותו צ"ט הואיל ונריך
הערב שמש ואין מטבילין לזרוב חול
אצל בולד הטומאה אינו נריך הערב
שמש ומטבילין אותו צ"ט והא
דאמרין שנטמא צ"ט שנטמא בולד
הטומאה ולא יטביל ליה לרש"י
דאכתי מ"מ הרי ראו להשתמש בו
חולין שאינו נריך הערב שמש אלא
תרומה והר"י פ' דניחא לפי המסקנא
דאורייתא דתרומה דשם נריך הערב
שמש ואינו נראה להר"י יתכן דאנו
פסיקא ליה דכהנים לית להו חולין

ומיהו קשה היאך הוא מותר להטביל כלי שנטמא בולד הטומאה דאם
רואה להשתמש בחולין וכמעשר א"ל טבילה ואי משום תרומה הא
צעי הערב שמש וא"כ לזרוב חול הוא מטביל ויש לומר דלפירוש
אחר שפירש רש"י נחא דטבילה דרבנן כמו זו לא צעיא הערב
שמש (א) כדתן במסכת פרה (פ"א משנה ה) כל הטעון ציאת מים
מדברי חכמים לאחר ציאתו מותר כבולן:

הי"ב משכחת לה בבהנים. וא"ת בישראל נמי משכחת לה דכל
הפוסל תרומה מטמא משקין להיות מחלה וי"ל דמיי צבלי

שאינו ראו להשתמש בתוכו מים גזון כלי מנוקב:
מעצמה וטובלת בבגדיה. תימה היינו שרייה ושרייה אסורה מפני
שהוא מכנס ומלגן דאמרין שרייה זו היא כבוסין וי"ל
דהואיל דהוי דרך טינוף שרי' ותדע דהאין אנו מנגדים דיינו צמפה
בשבת הא הוי שרייה ואסור מפני שהוא מכנס ומלגן אלא כיון דהוי
דרך טינוף שרי' הכא נמי יומא הכי (א): גזירה שמא ישא. פ"י עד
אין משהא עצמו מלטבול ועוד לא שייך לניחא לידי תקלה כל כך:

הדר

ונמצא משהא אותם ביו"ט. ונראה כוונתו דרב ביבי כו'. רבא אמר מפני שניאיה כמתקן כלי. פירוש אחר לא היה יכול
להשתמש בו, וכעשי ביו"ט משתמש בו, נמצא כאילו חרס ותיקו. ואקשינן אי הכי אדם נמי נראה אחרת עצמו, ונמצא
היה טמא וכעשי נטהר ונתיקו. ושנינו אדם נראה כמיקר, פירוש כיורד במים להצטנן בהן ולא להיתקן כו'.

עין משפט נר מצוה

ל"א מ"י פ"ד מהל' י"ט
הל' י"ט [ש"ע א"ח סי'
שבת ספ"י ז' בהל' י"ט]:
ל"ב מ"י שם הל' י"ט:
ל"ג ג' ד"י שם הל' י"ט
[ש"ע מהל' מקואות]
הל' י' טו"ש י"ד סי' קל"ח
ספ"י מ"ו:
ל"ה מ"י פ"ד מהל' י"ט
הל' י"ט:

רבינו חננאל (המשך)

מטבילין, שיצורו המים
ויצלו למעלה מן הכלי,
כדי שיהא הכלי ומימיו
משוקעין במים, אלא הכלי
כלול צריך להיות משוקע
במים, ויהיו המים
הטמאים שבתוך הכלי
משיקין עם מי המקוה. ואי
גוריון נגזר השקה אמו
הטבילה, ונאמר הרואה
שמשקין יטביל. ורש"י
שנטמא המים היפין בזמן
שאין לו זולתם מותר
זהיר בהו, וטומאתם
מלתא דלא שכיחא היא,
ולמלתא דלא שכיחא לא
גזרו בה רבנן, ולמה בכלי
אבן, משום דלא מקבילי
טמאה, כדקדקין כלי
גללים לא אבנים כלי
אדמה לא מקבילי טמאה,
ופירושנו בתחילת יומא.
ומתבאר עליה מדלן
בדלי טמא. [כמן] וגם דלה
[דלה] לנו. כלומר מלאין
בי מים מן הבור והוא
טהור מאליו, כלומר אמאי
לא גזרין דלמא אתי
לאטבילה. ורש"י מתוך
שלא הותרה לו אלא ע"י
מילו, וזכור הוא שפסוק
להטבילו ולא אתי
לאטבילה. וכן כלי
שנטמא ביו"ט מטבילין
אותו ביו"ט, ולא גזרין
דלמא אתי לאטבילי כלי
שנטמא מעי"ט, מאי
טעמא ביו"ט מזהר זהיר
אנושי בכלים שלהן,
ויטמא הכלים ביו"ט
ולמלתא דלא שכיחא היא
דהא זהיר בה, וכל מלתא
דלא שכיחא לא גזרו בה
רבנן. ומתבאר עליה כלי
שנטמא באב הטומאה כו'.
ושניין בולד הטומאה לא
לטהרין אלא לצורך טבילה
לטהרין שלא יטמא אלא
בבי כהנים דאכלי תרומה,
ושני עושה שליש, והן
דורין אלא לאטבילי
כלים שנטמאו באב
הטומאה, אבל וולד
הטומאה אינו טמא, דאין
שני עושה שליש בחולין,
ואי שמשמש בכלי שגנע
בבולד הטומאה (א) שרי
ליה דהא לא מטמא,
כדקדקין אין שני עושה
שליש בחולין. וכן נדה
שאין לה בגדים ללבוש,
מעצמה וטובלת
בבגדיה, ונמצא בגדיה
משניין עמה. משניין בה
מתוך שלא הותרה לה
להטביל בורה אלא ע"י
מלוש וזכרה היא, ולא
אחיהא וזכרה בגדיה
בפני עצמן. ורב יוסף
אמר, מתני' גזירה משום
סמיכת, פירוש כל כלים
שנטמאו לו יאמר הגז
ביו"ט שאין אני עושה
מלאכה נטבילתם, עכשיו
טורד אני במלאכתי,